

Podjetja bi se širila. Kako velika prepreka je kadrovska suša?

Proizvodna podjetja načrtujejo vrsto investicij v širitev dejavnosti, a mnoga se ob tem srečujejo s pomanjkanjem (predvsem tehničnih) kadrov.

Andreja Lončar

Delodajalci najpogosteje iščejo delavce za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, voznike težkih tovornjakov in vlačilcev, prodajalce, varilce, orodjarje.

Na zavodu za zaposlovanje na vprašanje, kako izčrpan je slovenski trg dela, odgovarjajo, da delodajalci najpogosteje iščejo delavce za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, voznike težkih tovornjakov in vlačilcev, prodajalce, varilce, orodjarje, zidarje, vojake, skladiščnike in uradnike za nabavo in prodajo, čistilce, strežnike in gospodinjske pomočnike v uradih, hotelih in drugih ustanovah ter varnostnike.

Med poklici, v katerih je po anketi med delodajalci (to je v aprilu in maju letos izvedel zavod sam) predvidenih največ zaposlitev, je tudi tokrat veliko poklicev, ki so na slovenskem trgu dela že dlje časa deficitarni, pravijo na zavodu. Naštevajo poklice, kot so strugarji, kuharji, natarjarji, elektroinštalaterji, strokovnjaki za zdravstveno nego, prodajniki, mehaniki in servisirji kmetijskih, industrijskih ter drugih naprav, betoneri in delavci za preprosta dela pri nizkih gradnjah.

Pomanjkanje tehničnih kadrov

Naši sogovorniki na strani podjetij imajo težave predvsem s pridobivanjem tehničnih kadrov. Brežiški

Kovis išče kadre strojne in elektrotehnične smeri, ki jih - vsaj na njihovem območju - trenutno primanjkuje. S podobnimi težavami se srečuje Talum v Kidričevem, kjer v zadnjih letih opažajo predvsem primanjkljaj tehničnih poklicev, predvsem metalurških in strojnih tehnikov.

V podjetju BSH Hišni aparati iz Nazarij, ki bo letos potreboval še 100 novih delavcev v proizvodnji in visoko usposobljen kader (predvsem na tehničnem področju), pravijo, da je težko najti predvsem izkušene strokovnjake za področje razvoja (konstrukterji, elektroniki), kontrolinga in brizganja plastike.

Impol pa ima te težave v Šibeniku, kjer stežka najdejo ljudi z ustrežno izobrazbo s področja metalurgije, saj tam ni srednje šole s tega področja.

V Revoz napotili skoraj 700 delavcev

V začetku leta je veliko pozornosti javnosti vzbudilo predvsem pomanjkanje kadrov, s katerim se je ob začetku proizvodnje novega clia soočil novomeški proizvajalec avtomobilov Revoz. Ker jih v regiji niso našli, so lov na kadre iz Dolenjske razširili na vso Slovenijo in tudi v sosednje države, na pomoč pa poklicali tudi zavod za zaposlovanje.

Iz podjetja nam na vprašanja o tem, kakšne so razmere danes, niso odgovorili. Na zavodu za zaposlovanje pa pravijo, da so z novomeškim proizvajalcem avtomobila začeli sodelovati sredi lanskega leta, takrat v okviru novomeške območne službe zavoda, od lanske jeseni pa pri iskanju kandidatov sodelujejo tudi ljubljanska, celjska, trboveljska in sevniška enota zavoda. Med decembrom in aprilom so v Revoz napotili skoraj 700 delavcev, večino prek agencij za zaposlovanje, pravijo. »Sicer se srečujejo z veliko fluktuacijo kadra, zato napotovanje kandidatov še poteka,« pojasnjujejo.

Zavod lahko organizira usposabljanja

Na zavodu pravijo, da že sodelujejo tudi z drugimi podjetji z različnih koncev Slovenije, ki načrtujejo večje investicije in posledično odpiranje večjega števila novih delovnih mest. Kot pravijo, spremljajo

Foto: Depositphotos

trg dela in medije ter tudi sami stopijo v stik z delodajalci, da jim predstavijo možnosti.

Med temi so tudi različni programi za usposabljanje ter »programi po meri«, ki jih zavod uvede, kadar v določeni panogi ali večjem podjetju zazna deficit v specifičnih znanjih.

»Več takšnih programov smo razvili že za varilce, cevarje, fasaderje, mesarje-prodajalce, CNC operaterje in podobno. V takšnih primerih povežemo izobraževalno sfero in delodajalce ter oblikujemo ustrezen program, ki lahko zmanjša vrzel v znanju pri kandidatih za zaposlitev,« pravijo na zavodu.

Usposabljanja brezposelnim osebam financira zavod, delodajalec pa mora biti pripravljen prevzeti praktični del usposabljanja in vložiti nekaj časa tudi v priučitev na konkretnem delovnem mestu, še povedo.

Akcijski načrt za kovinarstvo

V zadnjem času je zavod prepoznal predvsem povečane potrebe v predelovalnih in kovinarskih dejavnostih, zato so, kot pravijo, pripravili Akcijski načrt za kovinarstvo.

»V okviru tega bomo sistematično pristopili k pripravi kandidatov za zaposlitev s poudarkom na specifičnih znanjih za znane delodajalce. Pomembno se nam zdi promovirati nove pristope, kot je zaposlovanje starejših delavcev, ki imajo ustrezna znanja ali izkušnje ter žensk z usposabljanjem v tipično moških poklicih,« pravijo na zavodu. Dodajajo, da je iskanje kadrov v tujini, česar naj bi se posluževali v primeru Revoza, zadnja možnost, ko izčrpajo vse druge potenciale v državi.

Štipendije in povezovanje s šolstvom

Podjetja se sicer tudi sama povezujejo s šolskim sistemom, kar jim lahko dolgoročno prihrani kadrovsko stisko. Tako štipendirajo smeri zaposlitve, ki so zanje ključne.

Foto: Depositphotos

V Talumu menijo, da jim bo v bodoče v veliko korist ponovna vzpostavitev srednješolskega programa za metalurškega tehnika. Sami pa nadaljujejo z aktivno promocijo tehničnih poklicev.

Impol se denimo z lokalnimi oblastmi v Šibeniku pogovarja tudi o možnosti vzpostavitve srednješolskega programa za pridobitev poklica metalurški tehnik.

»Za iskanje ustreznega kadra uporabljamo več različnih kanalov. Vseskozi sodelujemo s fakultetami, tako da zaposlujemo mlade potenciale, prav tako pa oglašujemo prek spleta in sodelujemo s kadrovske agencijami,« pa pravijo v BSH Hišni aparati. gg

Delodajalcem priporočamo, da se pravočasno povežejo z zavodom, to pomeni že v času načrtovanja investicij, ob načrtovanju širitve dejavnosti, prodaje ali trgovin, pravijo na zavodu za zaposlovanje.

Kako prilagodljivi so brezposelni?

Odrasli se težko odločajo za spremembo poklica in zaposlitev v novih, njim neznanih panogah, pravijo na zavodu, kjer brezposelne poskušajo informirati in motivirati - tudi ob sodelovanju z delodajalcem - z namenom odločitve za nov poklic.

Za tiste, ki si želijo spremembe, imajo okrog 180 različnih programov, pravijo. Kot obliko preusmeritve na zaposlitveni poti omenjajo tudi programe delovnega preizkusa in usposabljanja ter javnih del. Pri teh »brezposelne osebe pridobijo nove delovne izkušnje in določene kompetence ter subvencije za zaposlitev na novih delovnih mestih, kar je spodbuda za delavce in delodajalce,« menijo na zavodu.

V prvih štirih mesecih letos je bilo skupno v našete programe v Sloveniji vključenih 8.842 brezposelnih oseb.

Delodajalci so sicer v anketi zavoda na vprašanje o primanjkljajih, ki jih zaznavajo pri kandidatih za delovna mesta, navedli dejavnike kot so ustrezna izobrazba, delovne izkušnje, računalniška pismenost, računske sposobnosti, bralne in pisne sposobnosti, znanje tujih jezikov, organizacijske sposobnosti, timska naravnost, sposobnost reševanja problemov, ustrezen odnos do strank, telesne sposobnosti ter poklicno specifična znanja.